

Податкова система у період потрясінь: як це бачить ОЕСР

Tax and Fiscal Policy in Response to the Coronavirus Crisis: Strengthening Confidence and Resilience

15 квітня 2020 року на сайті ОЕСР опублікований звіт «Податкова та фінансова політика у відповідь на коронавірусну кризу: зміцнення довіри та стійкості», який перед цим був представлений Генеральним секретарем ОЕСР міністрам фінансів G20.

Звіт присвячений тому, як податкова політика може допомогти урядам країн ОЕСР та G20 справитися з кризою, викликаною COVID-19.

Країнами були вжиті рішучі дії для подолання кризи у галузі охорони здоров'я та економіки в умовах серйозної невизначеності. Оцінки ОЕСР показують, що ці заходи можуть призвести до зниження виробництва від 20 до 25% у багатьох країнах, при цьому споживчі витрати спочатку скоротяться приблизно на одну третину.

За допомогою різних заходів країни допомагають підприємствам залишатися на плаву, підтримують зайнятість і домогосподарства. Вже реалізовані заходи включають в себе збільшення строків подання податкових декларацій, відстрочку податкових платежів, більш швидке відшкодування податків, податкові пільги, у тому числі щодо сплати внесків до фондів соціального страхування, податків на заробітну плату або податків на майно. 3/4 країн ОЕСР та G20 ввели відстрочки податкових платежів, понад чверть надали компаніям додатковий час для подання

податкових декларацій. Були запроваджені широкомасштабні заходи допомоги підприємствам задля збереження їх працівників, у т.ч. за рахунок субсидій на заробітну плату. Це дозволить зняти надмірне навантаження у сфері безробіття у період відновлення. Подібні заходи підтримки вже продемонстрували свою ефективність раніше, у період глобальної фінансової кризи.

Підтримка доходів домогосподарств у багатьох країнах була доповнена, як правило, за рахунок цільової грошової допомоги, а не за рахунок зниження податків, що пов'язано із необхідністю швидкого надання підтримки. Також у багатьох країнах доступ до виплат по безробіттю був полегшений, а права на пільги розширені (у т.ч. щодо самозайнятих працівників).

Разом із тим, ОЕСР закликає задуматися про варіанти податкової політики після кризи. Податкові надходження будуть значно скорочені впродовж декількох років через прямі наслідки кризи, а також з політичних причин. Кращий спосіб збільшити податкові надходження – це підтримати стійке зростання, у т.ч. за допомогою сильних та стійких стимулів.

ОЕСР наголошує на необхідності забезпечення змін усієї податкової системи після кризи і готова оцінити перспективи перегляду існуючих податків солідарності, спрямованих на вирішення спільних соціально-економічних завдань, податків на викиди вуглецю і т.п.

Також на думку експертів ОЕСР, у посткризовий період вирішення податкових проблем, пов'язаних з цифровізацією економіки, стане більш помітним. Розширення використання цифрових послуг і необхідність збору додаткових доходів можуть надати новий імпульс зусиллям по досягненню угод на міжнародному рівні. Підвищення податкової визначеності шляхом удосконалення механізмів вирішення спорів є частиною цих зусиль. Багатостороннє співробітництво матиме життєво важливе значення для відновлення і підвищення стійкості світової економіки.

Політику і надалі необхідно буде адаптувати до мінливих викликів. Ціна політичних дій може бути високою, але ціна бездіяльності, на думку ОЕСР, буде ще вищою.

Детальніше:

https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=128_128575-o6raktc0aa&title=Tax-and-Fiscal-Policy-in-Response-to-the-Coronavirus-Crisis,

<https://oecd-russia.org/analytics/ob-immunitetenalogovyh-sistem-k-pandemii.html>

2020-04-18